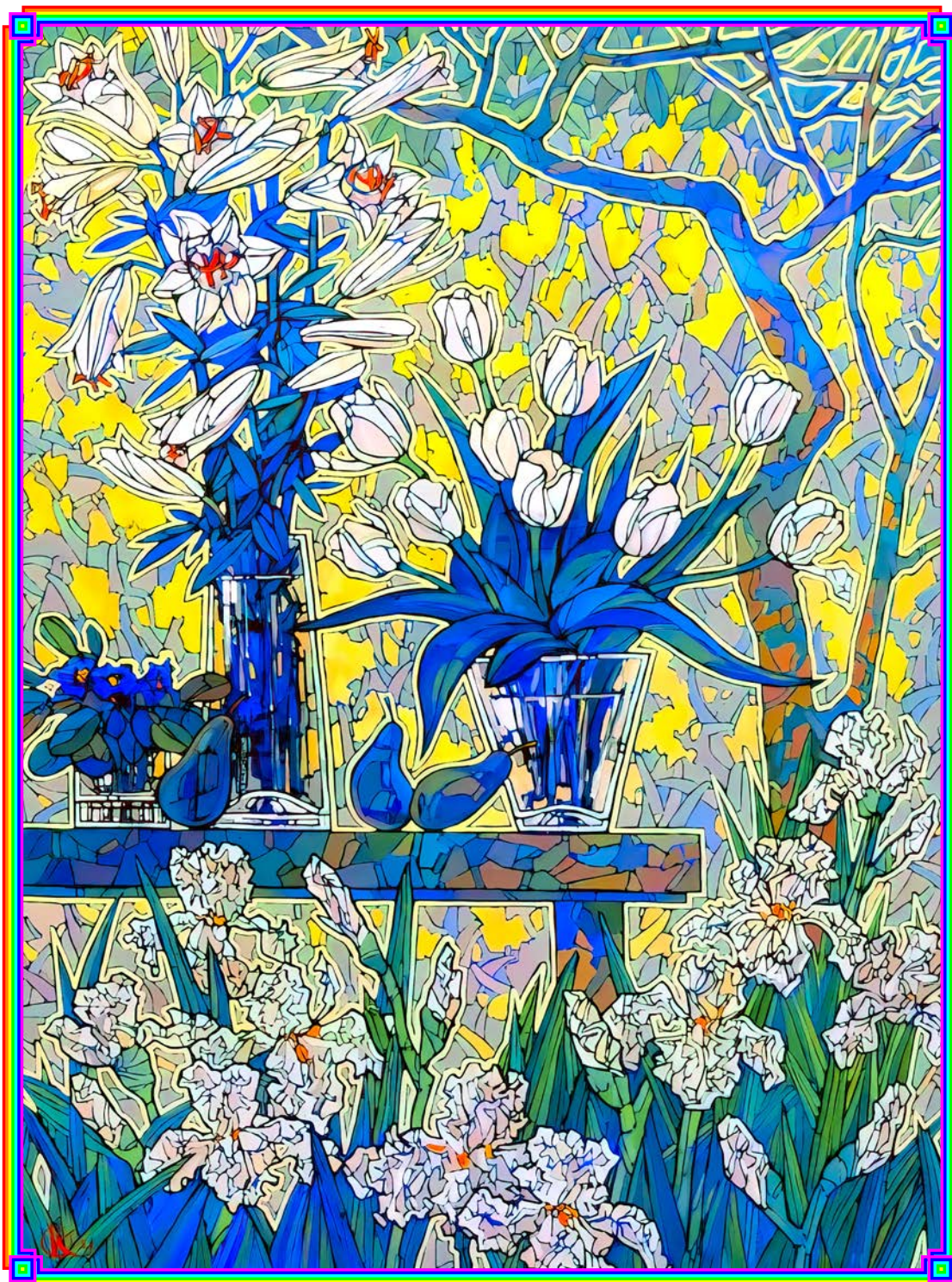

ЛИСТОПАД 2022/2023 р.

3

ВЕСЕЛКА

ЩОМІСЯЧНИЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

А. Житкевич

Листопад

Осінь, осінь, листопад,
Жовте листя стелить сад,
За моря, в краї далекі
Відлетіли вже лелеки.
Хмари небо зтягли,
Вітер віє з-за гори.
Ходить осінь листопадом,
Жовте листя стелить садом.

М. Познанська

Листопад

Більше й більше листя
з кленів

Облітає з кожним днем!
По траві іще зеленій
Між дерев в саду ідем.
Йдем по листу золотому,
Мов по килиму м'якому,
Що на весь послався сад, –
Здрастуй, місяць листопад.

Листопадові прикмети

У листопаді небо заплаче – вслід за дощем і зима прискаче. Грім у листопаді – на малосніжну зиму.

Сухий, ясний листопад – загрозовий для наступного врожаю. Пізньої осені вітер зі сходу – весна буде холодна.

У листопаді зима з осінню стрічається – і залишається.

День у листопаді – що заячий хвіст.

Листопад – не зима, а тільки зазимок.

Небо в листопаді – шатро із хмар.

Листопад вередливий: то плаче, то сміється.

Холодний батько-жовтень, а листопад і його перехолодив. Листопад – напівзимник: і полоз, і колесо любить – не любить. У листопаді сонця – що в старій баби чепуріння.

Листопад – не лютий, але питає, чи одягнений, чи взутий. Листопад без сокири мости буде.

В листопаді і зима на заграді.

Листопадними приморозками не порадуєш тільки лінивого. Листопад зимі ворота відчиняє.

Розмалюй.

Валентина Зорік

Саме так!

Якщо хтось невтішно плаче,
Якщо очі повні сліз,
Неуважний, хто не бачить
Сум в очах, вологий ніс.

Тут не можна зволікати,
А спокійно підійти
І тихенько запитати:
«Чим тобі допомогти?»

Саме так зробити треба –
Не ховатись від біди.
У підтримці є потреба.
Хто ж то плаче? Підійди!

У садах, лісах блукає,
В жовті шати одягає,
Золотисту стелить постіль –
Жде сестрицю білу в гості.

(анію0)

На обкладинці журналу твір українського художника Володимира Колесникова – «Натюр-морт з білими квітами».

Розмалюй.

Чи знаєте ви, що...

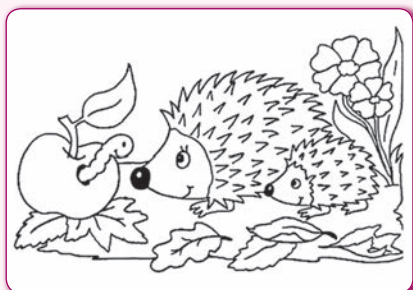
Дав назву океану

З Іспанії почалося перше навколосвітнє плавання 20 вересня 1519-го року під ке-

рвіництвом португальського мореплавця **Фернанда Магеллана**.

Експедиція з п'яти кораблів Фернанда Магеллана (1480-1521) взяла курс на захід – шукали багату золотом і прянощами Індію. Магеллан дістався до південного краю Америки і знайшов протоку, яка з'єднує два океани. Один з них мореплавець назвав Тихим.

Розмалюй.

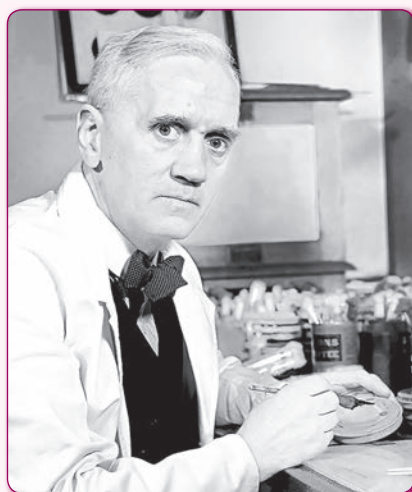

15 жовтня виповнилося 407 років з дня заснування одного з найвідоміших вищих навчальних закладів України – Києво-Могилянської академії.

Історія цього вишу дуже тісно пов'язана з історією країни. Академія майже ніколи не була осторонь політичних процесів у країні: вона була заснована у часи Гетьманщини, закрита за часів радянської влади і відновлена через рік після здобуття Україною незалежності, 30 років тому.

Перший антибіотик виділили з грибів

Англійський мікробіолог **Александр Флемінг** 15 вересня 1928 року виділив перший у світі анти-

біотик – пеніцилін. Відкриття пеніциліну зменшило відсоток смертності від бактеріальної пневмонії у солдатів з 18% до 1%. Пеніцилін також лікував дифтерію, гангрену, пневмонію і туберкульоз.

1928-го Флемінг обрали професором бактеріології, дослідник вивчав властивості стафілококів. Часто його лабораторія залишалася неохайною. Коли Флемінг повернувся до лабораторії після відпустки, помітив, що на одній пластині з культурами з'явилися цвілеві гриби. Наявні там колонії стафілококів були знищені. А інші колонії збереглися в нормі. Флемінг зарахував грибки, які вирости на пластині його культурами, до роду пеніцилінових. Назвав виділену речовину пеніциліном.

У СВІТІ КАЗОК

Українська народна казка. Якщо народні казки створені сукупним творчим генієм всіх народів світу, то чи варто говорити про самобутність українських казок? Варто. Українські народні казки існують так само, як казки німецькі, французькі та інші. Адже не казки мігрують по світу, а лиш казкові мотиви й сюжети. І кожен народ із тих мандрівних мотивів будує свої казки, як вправний майстер зводить будинки з окремих цеглин чи каменів. Дім кожного з них відповідає природним умовам його країни і, що головне, його психологічному складові. Так і казки. Народ від іншого народу бере не казку в цілому, а лише сюжетну основу, той кістяк, на який поступово нарощує власну оригінальну казку, яка відповідає реаліям його життя і його менталітетові. А ця казка з часом розгалужується на варіанти, але в жодному з них не збережені реалії та характер народу, від якого прийшла казка.

Українські народні казки: Казки Гуцульщини: Кн. 1 / Запис., упорядк. і літ. опрац. М. Зінчук. – Львів: Світ, 2003. – 384 с.

ПРО ЩАСЛИВОГО ХЛОПЦЯ

(Українська народна казка.
Казка з Гуцульщини)

Був у одного чоловіка та й жінки хлопець, мав так з двадцять років. Але в того газди були ще діти, не лиш цей хлопець. Каже одного разу хлопець дєдеви й мамі:

– Я піду від вас на кілька-надцять років, щоби і ви, і всі люди не знали, де я подівся. І втішиться, як я назад повернуся до хати.

А дєдя та й мама кажуть хлопцеві свому:

– Чи ти здурів, чи змилив? Де би ми тебе пустили від себе? Та й ми би не знали, де ти находишся такі роки великі?

Каже хлопець:

– Ге, дєдю, мамо, та я втечу все одно.

Та й так і зробив хлопець. Набрал він собі губки, кресало взяв. Коржів набрав, скільки міг нести в торбині. Та й подався у високі гори.

У такі гори, що там ніколи людська нога не заходила. Зробив собі колибу і літом харчувався ягодами, малинами, грибами, а зимою собі ловив зайців, кіз диких, кресав собі вогню, смажив собі м'ясо дике. І так собі жив як літо, так зиму, рік за роком. І приходив весною на низький берег над селом та й кричав на люди:

– Люди добрі, слухайте, що я вам хочу казати!

А люди на той голос так нащурювалися вухами. А той хлопець, знаєте, не дався видіти себе. Він на себе насилував хвої, трави, щоб його не було видко. Та й кричить:

– Прийшла весна, люди добрі! Цієї весни аби ви сіяли пшеницю яру та ячмінь. Бо не буде на це літо врожаю на інше.

А люди лиш слухали та й порозголошували село від

села, що такий голос чули – лиш цієї весни треба сіяти яру пшеницю та й ячмінь. Інакше не, бо врожаю не буде. Декотрі слухали і так робили, а декотрі так не робили. А врожай людям виходив такий, як казав той голос. А котрі не слухали його, не мали що їсти. Бо той хлопець був дуже щасливий. Йому такі сни снилися. І не ходив він по селах помежи люди, і не робив нічого злого.

Прийшла друга весна. Хлопець знов кричить на березі над селом. Уже всі слухають хлопця, слухають, що він каже.

– Цієї весни садіть в городах городину, то буде врожай, а на хліб не буде врожаю!

На цей раз уже й ті послушали, що програли першої весни.

Довгі роки розказував так хлопець народів. А наслідку прийшов до своїх родичів. І розповів хлопець, що то він так кричав з високого берега на село. І того хлопця прославили на цілий повіт. І описували про того хлопця в книжках.

В Україні на державному рівні відзначатимуть 300-річчя від дня народження Григорія Сковорода – українського філософа, просвітителя-гуманіста, поета й педагога.

Валентина Зорік Золоті косички

Осінь заплітала
Золоті косички
Вербам, що гуляли
В лісі біля річки.

Та дивились мовчки
У дзеркальну воду
На свою дівочу
Золотисту вроду.

Сонце розплескало
Промінці грайливі,
Вербонькам казало:
«Ви такі красиві!»

Щиро посміхались
Трави соковиті
Вербам, що купались
В сонячній блакиті.

Їх тихенько зовсім
Осінь запитала:
«Чи я гарні коси
Вам позаплітала?»

Григорій Сковорода Вітер і філософ

– О, щоби тебе чорти вхопили, клятий!

– За що ти мене лаєш, пане філософе? – спитав Вітер.

– За те, – відповів Мудрець, – що я щойно відчинив вікно, щоби висипати часникові лущайки, а ти як подув клятим своїм вихором, то все назад по цілому столу і по всій кімнаті порозкидав, та ще й до того перекинув келих із вином і розбив його. Не кажучи вже про те, що роздмухав із папірця тютюн і посипав ним усю страву на тарілці, з якої я після своїх трудів саме збирався їсти.

– Та чи знаєш ти, – сказав Вітер, – хто я такий?

– Оце щоби я та про тебе думав? – закричав Фізик. – Нехай про тебе селяни базикають. А мені, дослідникові небесних планет, на тебе й часу шкода.

Ти-бо сама лише пуста тінь.

– А якщо я, – мовив Вітер, – тінь, тоді є при мені й тіло. Це правда, що я тінь, але моє істинне тіло – то невидима Божа сила. І як же мені не віяти, коли мною рухають спільний наш *творець* і невидима *сутність*, яка все обіймає?

– Знаю, – сказав Філософ, – що в тобі є непокірна сутність, бо ти Вітер.

– І я знаю, – відповів Дух, – що в тебе стільки само розуму, скільки в тих двох дядьків, один із котрих, нахилившись і задерши одяг, привітав мене задньою соромітною частиною за те, що я роздмухував пшеницю, коли він її чистив, а другий такий самий комплімент зробив мені за те, що я не давав йому доскладати копиці сіна. Ти гідний бути над ними начальником.

Сила

Хто сердиться на погоду чи на неврожай, той бунтує проти самого Бога, що все обіймає.

Малюнок Г. Сковорода.

«Довго сам учиш, коли хочеш учити інших. В усіх науках та мистецтвах плодом є правильна практика.»

(Григорій Сковорода (1722-1794)
– український філософ, поет, педагог.)

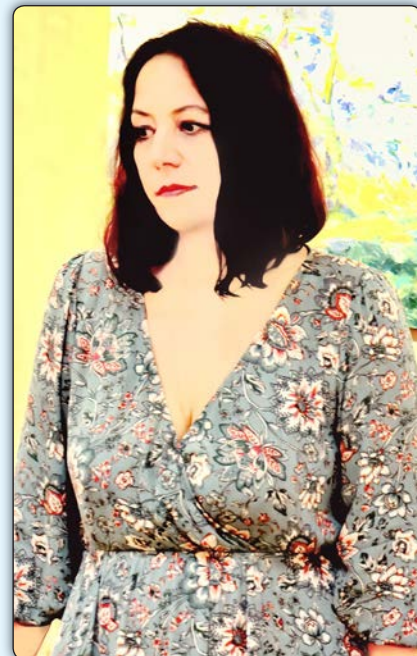

Знайомтеся з художником

У пряхівській галереї «Атріум» було відкрито виставку творів українських митців – **Володимира Колесникова** та **Валентини Кузміхової** під назвою «Мозаїка». Йдеться про представників сучасного українського образотворчого мистецтва.

Основні напрямки творчості митця Володимира Колесникова – станковий та монументальний живопис. Але також створює натюрморти, монументальні розписи, вітражі, мозаїки. Нагадаємо, що одна з його персональних виставок відбулася і у галереї «Атріум» у Пряшеві ще у 2011 році. Його невеликі картини навмисне наінстальовано як камінці, які створюють велику мозаїку історій нашого життя, краси навколо нас. В сучасному художник працює не тільки над своїми картинами, але також виготовляє бронежилети для української армії.

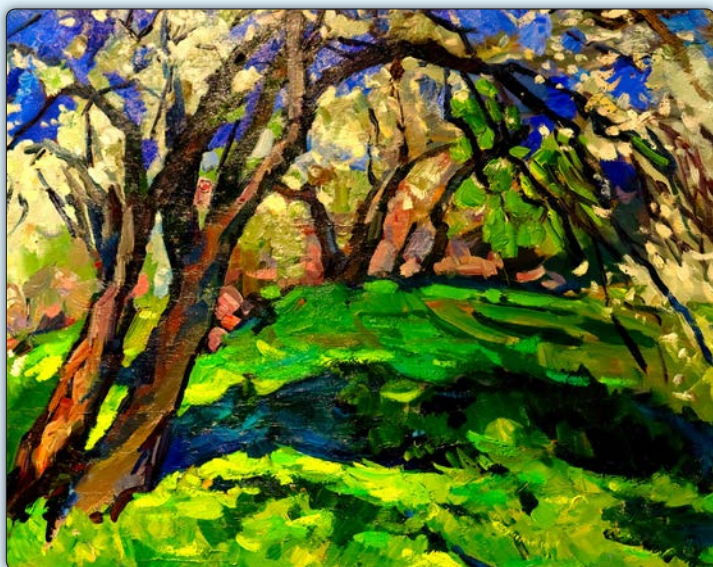
Дружина Володимира Колесникова Валентина Кузміхова представила на виставці колекцію робіт, з яких відчутно емоцію форми, кольору і світла даного моменту – красу та силу природи.

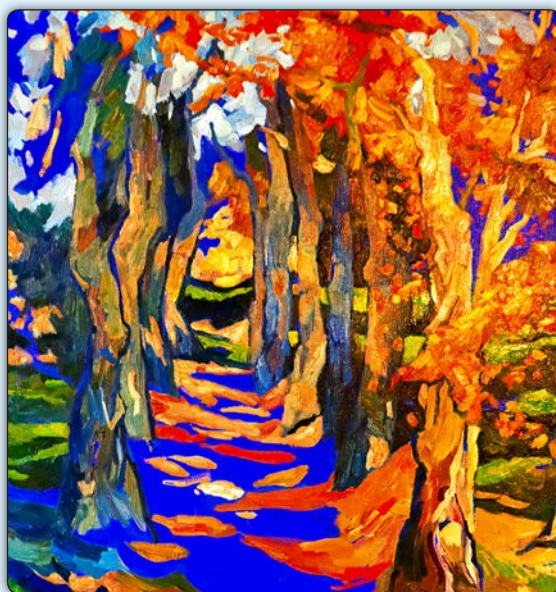
Василь Марочкін

Малює жовтень

В ночі жоржини вмерли і замерзли.
Світанок йде у мокрому плащі.
І вже холодний жовтень своїм пензлем
Розмалював дерева і кущі.
Гудуть дроти. Поля давно порожні.
І доокруж не бачу ні душі.
І лише листя шерехи тривожні
Могильним спокоєм вляглися на душі.

Валентина Кузміхова: «Ботанічний сад».

Валентина Кузміхова: «Вуличка в сонячному промінні».

Наталя Забіла

Листопад

Вже з дерев злетіло листя,
Наступає Листопад.
Пізня осінь урочисто
Свій завершує парад.
Бадьорить нас легкий вітер
І гойдає лист старий.
Сонце лле над білим світом
Ясні промені згори.

З ПОШТОВОЇ СКРИНЬКИ

«Третій бік монети» – під такою таємничою назвою в рамках циклу зустрічей «Невідомі відомі», які організовує Союз русинів-українців Словацької Республіки, пройшла 20 жовтня цього року у Словацько-українському культурному та інформаційному центрі у Пряшеві зустріч з Павлом Богданом, колишнім редактором, керівним працівником радіо, нині головою Центральної ради Союзу русинів-українців СР.

На фото (зліва) ведуча програмою зустрічі Єва Олеар і Павло Богдан.

Анатолій Качан

Осіння борозна

Вже літо красне і конем
Не наздогнати – Осінь.
Річне кільце іще одне
В деревах додалося.

Стоїть і журиться SOSна,
Бо в полі за рікою
Лягла глибока борозна
Між літом і зимою.

Та борозна серед полів
Птахів на Південь кличе.
Летять над степом журавлі, –
Про що вони курличуть?

Із висоти ключ журавлів
Курличе трактористу,
Що трактор борозну скривив.
«Скривив?.. От гумористи!»

Марійка Підгірянка

Бескиде, Бескиде

Бескиде, Бескиде, бескидовський краю,
Хто тебе не бачив, той не бачив раю.
Бескиде, Бескиде, вершечки під небом,
Не можу, Бескиде, забути про тебе.
Один раз забуду, а згадаю десять,
Як твої вершечки десь у хмарах висять,
Як твої струмочки у безоднях грають,
Як бистрі соколи над ними літають.
Бескиде, Бескиде, у зіллі, у квіті,
Не можу забути, який був ти в літі.
Бескиде, Бескиде, бескидові шати,
Нема тої барви, щоб вас змалювати,
Нема тої пісні весь чар розгорнути,
І сили немає, щоб тебе збагнути.

Тетяна Житнян. Осінь іде.

Осінь – час читати

Осінь вже остаточно прийшла до наших міст, на наші вулиці, у наші домівки. Ми тепло вдягаємося, беремо з собою парасольки, ми менше буваємо на вулиці, все більше біжимо і летимо з пункту А до пункту Б, щоб вирішити свої справи і, звісно, зігрітися. У час осінньої депресії чи апогею спокою та усамітнення (у кого – як) ідеальним другом та співбесідником

була, є і лишається книга. З книжкою восени не лише цікаво та не сумно, а й тепло, бо з нею ми можемо бути, де завгодно – подорожувати теплими країнами, засмагати десь на теплому узбережжі, досліджувати джунглі, перепливати моря Обираючи книгу для читання, ми обираємо підходящі для себе пору року, погоду, країну, місто і настрій. У книжці ми все-сильні і не залежимо від усіляких обставин.

Розмалюй.

Степан Жупанин

Осінь тремтить

Шугає вітер
Доокола.
Танцює
У багровім листі.
Від нього осінь
Проходила,
Тремтить
В калиновім намисті.

Марійка Підгірянкa

Толосні звуки

О-о-о –

Яечко одно

Знесла курочка чорненька.

Знайшла дівчинка одненька –

О-о-о –

Яечко одно.

А-а-а,

А яблучка два,

Два яблучка червоненькі

Несе донечка для неньки,

А-а-а,

Аж яблучка два.

И-и-и,

А хлопчики три

В калабаню упали

І всі разом кричали –

И-и-и –

Тих хлопчиків три.

І-і-і –

Лошачки малі,

Є у них чотири ніжки,

Коло воза ідуть пішки –

І-і-і –

Лошачки малі.

У-у-у,

Песик на шнурку,

Цуценяток п'ять кудлатих

Полягало біля хати.

У-у-у,

Песик на шнурку.

Е-е-е,

Де то мама, де?

Нема мами, пішла в поле,

Там бур'ян на ниві поле.

Е-е-е,

Ось вже мама йде!

Козак од'їжджає

Козак од'їжджає,
Дівчинонька плаче:
«Куди їдеш, козаче?
Козаче-соколю,
Візьми мене із собою
На Україну далеку!»

«Дівчинонько мила,
Що ж будеш робити
На Україні далекій?»
«Буду хустки прати,
Зеленого жита жати
На Україні далекій!»

«Дівчинонько мила,
Що ж будеш ти їсти
На Україні далекій?»
«Сухарі з водою,
Аби, серце, із тобою
На Україні далекій!»

«Дівчинонько мила,
Де ж будеш ти спати
На Україні далекій?»
«В степу під вербою,
Аби, серце, з тобою
На Україні далекій!»

ЗНАЙОМТЕСЬ:

З ПИСЬМЕННИКОМ

Вальтер Скотт

Вальтер Скотт (1771–1832) уважається основоположником жанру історичного роману.

Вальтер Скотт був шотландцем за походженням, і Шотландія посідала в його серці особливе місце. Майбутній письменник народився в Единбурзі в ро-

-дині юриста, а

все його раннє дитинство минуло в містечку Сандиноу.

1802 року автор-початківець опублікував збірку народних балад під назвою «Пісні шотландського кордону», а потім велику поему «Пісня останнього менестреля», що збудила цікавість читачів до його творчості. Роман «Уєверлі» (1814) вразив читацьку публіку новизною стилю та жвавістю описів старовинних шотландських звичаїв. У перших своїх книжках письменник звертався до недавнього минулого, події якого були ще живі в людській пам'яті, але 1819 року в романі «Айвенго» звернувся до середньовічної Англії. Ця книжка принесла письменникові визнання в найвищих сферах суспільства, йому було надано титул баронета.

Після «Айвенго» було написано цикл книжок про Шотландію XV–XVI століть, однією з головних героїнь яких стала королева Марія Стюарт, а місцем дії – замок, у якому її утримували ув'язненою. Роман «Пригоди Найджела» (1822) зустрів захоплений прийом у Лондоні, а «Квентин Дорвард» (1823) – у Франції.

Здоров'я Вальтера Скотта похитнулося. Лікарі вмовили його вирушити на лікування в Італію, а британський уряд надав для цього корабель. Під час подорожі самопочуття Скотта раптом погіршилося, і письменник наказав повертатися.

За кілька місяців автор двадцяти шести романів, більшість із яких увійшли до скарбниці світової культури, помер у своєму шотландському маєтку.

Вальтер Скотт

Айвенго

(Уривок з роману)

Над бойовищем висіла напружена тиша. Лише Вілфред Айвенго порушив її, поставивши єдине запитання: чи визнає магістр його дії такими, що відповідають правилам судового двобою.

– Цілком! – промовив Лука Бомануар. – Оголошую дівчину Ревекку вільною та безневинною. Зброя, обладунки, кінь і тіло померлого лицаря залишаються в розпорядженні переможця.

– Я не хочу користуватися майном лицаря, – відповів Айвенго, – і не віддам на ганьбу його мертве тіло. Буагільбер бився чесно; рука Божа, а не людська, вразила його. Нехай його поховують без зайвої пишноти – як і належить померлому за несправедливу справу. Що ж стосується дівчини.

Слова Айвенго перервав тупіт багатьох коней. Земля задрижала – вочевидь, наближалася ціла лавина вершників. Нарешті у брамі бойовища з'явився Чорний Лицар, а за ним – загін кінних воїнів і лицарський почет, повністю озброєний.

Вершники спішилися біля узвишся, де зібралися храмовники.

– Ми таки спізналися! – невдоволено вигукнув Ричард. – Я, власне, хотів був залишити цього Буагільбера собі, але Чи треба було тобі, Айвенго, братися за такі справи, коли ти насилу тримаєшся на ногах?

– Не я, а саме Провидіння, ваша величносте, – відповів Айвенго, – покарало цього гордія. Бріан де Буагільбер не заслуговував на почесну смерть, яку ви для нього обрали.

– Мир його праху, якщо тільки це можливо, – промовив Ричард Левове Серце, поглянувши на нерухоме тіло храмовника. – Він був хоробрим лицарем і помер в обладунках, як справжній воїн Проте навіть гаяти час? Сер Бохуне, виконуй свої обов'язки!

Один із лицарів почету короля зістрибнув із сідла, виступив уперед і, опустивши важку руку на плече настоятеля, суворо промовив:

– Я беру тебе, Альберте Мальвуазен, під варту як державного злочинця!

Марійка Підгірянкa

По жолуді

**Пішло в ліс
Чотири свинки,
Клали жолуді
В торбинки.**

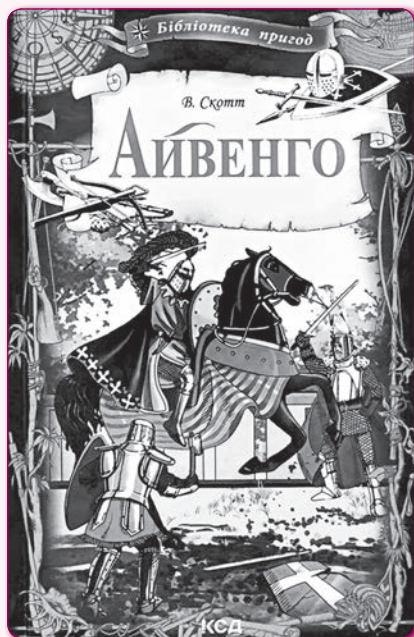
**Хоч були
Недовго в лісі,
Жолудів
Зібрали вісім.**

**Між собою
Не сварились,
А порівну
Поділились.**

Степан Жупанин

Гора і діброва

**Зростила гора
Молоденьку діброву,
Дала їй весною
Зелену обнову.
І пестила, гріла,
Як матінка діток,
Маленькі дерева
У лагідне літо.
Горі в передзим'я
В подяку за те
Дарує діброва
Вбрання золоте.
Нехай бережуть
Листяні килими
Цю гору стареньку
Від злої зими.**

Куточок кулінарії

Осіння смакота Яблучно-гарбузовий пиріг

З наведеної нижче кількості продуктів вийде 8 порцій осіннього яблучно-гарбузового пирога. На його приготування піде не більше 1 години.

Інгредієнти:

- яблука – 3 шт.;
- м'якуш гарбуза (без насіння, очищений від шкірки) – 200–250 г;
- яйця – 3 шт.;
- борошно – 1 склянка;
- цукор – 1 склянка;
- сода – 1 ч. л. (без гірки);
- цукрова пудра – 3–4 ст. л.

Покрокова інструкція:

1. Яблука вимити, за бажання очистити від шкірки. Видалити з фруктів серцевину, нарізати їх часточками. М'якуш гарбуза натерти на крупній тертушці.

2. Дно форми для випікання покрити пергаментом. Рівним шаром викласти на нього гарбуз і яблука.

3. Охолоджені яйця розділити на жовтки та білки. Останні збити міксером. Порціями ввести до них цукор. Збити до утворення піків.

4. До білків і цукру, акуратно розмішуючи лопаткою, порційно всипати борошно. Тісто має бути однорідним, без грудочок.

5. Розтерти жовтки до однорідності. Ввести їх в тісто, додати гашену соду, гарненько вимішати.

6. Залити подрібнені яблука й м'якуш гарбуза рідким тістом, розрівняти його поверхню та відправити на 25–35 хвилин в духовку, розігріту до 180 °С.

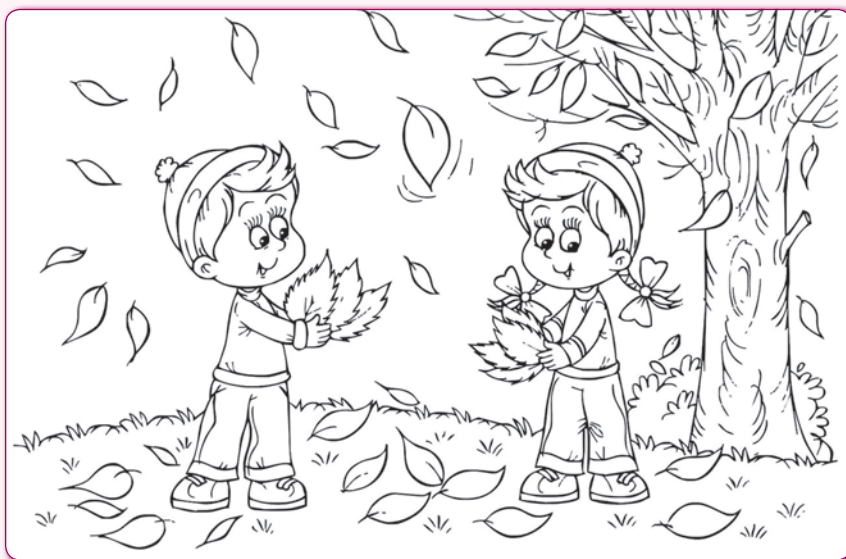
7. Готовність випічки перевірити зубочисткою. Якщо тісто до неї не пристає, значить осінній сезонний пиріг з яблуками готовий. Залишилося виїняти його з форми, а коли він охолоне, посипати цукровою пудрою, нарізати та подати до чаю.

Смачного!

Євген Шморгун Дрозди збирають виноград

Біля хати, у саду,
В перехожих на виду
Вже години три підряд
Дрозди збирають виноград.
І то старанно так збирають,
По ягідці перебирають
У кожнім гроні. Тільки от
Що ягідка – то все у рот.
Могли б увесь врожай зібрати –
Та тут хазяїн вийшов з хати.

Розмалюй.

Василь Марочкін

А вже осінь

(Триптих)

**А вже осінь, хоч сонячно і світло.
Я спиною до літа стою.
І ці ружі, що в серпні розквітли,
Наче пахнуть не так, як в маю.**

**II
На гілці – сова,
Клює осінню ніч.**

**III
Осипається листя з ліщинових віт,
Відпалали берези і граби.
Перестигла ожина дивилась на світ,
Що осінньою мудрістю вабить.**

Совині пари

Цієї ночі
на деревах
купа сов.
Знайди пари
однакових.

**KULT
MINOR**

„VESELKA” – časopis pre deti. Ročník 70, vychádza 10x ročne. Vydáva Zväz Rusínov-Ukrajincov SR, IČO 00 177 725. Adresa redakcie: 081 08 Prešov, ul. Janka Borodáča č. 5. Šéfredaktor Ivan Jackanin. Počítačová sadzba NITECH s.r.o., Prešov. Tlač Grafotlač s.r.o., Prešov. Rozširuje a objednávky na predplatné prijíma redakcia. Realizované s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín. Cena jedného čísla 0,13 €. Rukopisy a ilustrácie nevraciamе. EV 3302/9.

«ВЕСЕЛКА» – журнал для дітей. Союз русинів-українців СР. Адреса редакції: 081 08 Пряшів, вул. Янка Бородача, 5. Головний редактор Іван Яцканін. Комп’ютерний набір NITECH s.r.o., Пряшів, тел./факс: 051/7725061. Друкує Grafotlač, Пряшів. Ціна окремого номера – 0,13 €. Рукописи та ілюстрації не повертаються. EV 3302/9.